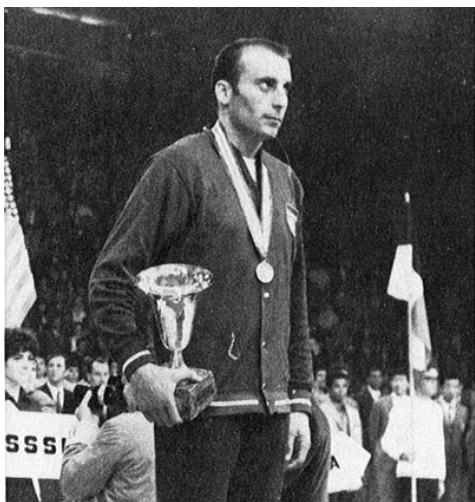

Spomini med koši Ivo Daneu

Produkcija: RTV Slovenija, 2005, 30 min

Režiser: Aleš Žemlja; **scenarista:** Miha Žibrat in Aleš Žemlja; **producent:** Jaka Hemler; **glasba:** Miha Vardjan; **montažer:** Drago Kočiš

V dokumentarnem filmu *Spomini med koši – Ivo Daneu* spoznamo najboljšega slovenskega košarkarja vseh časov: »Včasih smo v šali rekli, da če košarke do takrat ne bi bilo, bi jo izumil Ivo Daneu ali pa bi jo drugi izumili za Iva Daneua« (Andrej Verbič, citat iz filma). Ivo Daneu se je rodil leta 1937 v Mariboru, kjer je leta 1949 tudi začel svojo športno pot. V otroštvu se je sicer bolj navduševal nad tenisom in nogometom, vendar se je po spletu okoliščin odločil za igranje košarke. Ko je leta 1956 maturiral in prestopil iz mariborskega Branika k ljubljanski Olimpiji, je postal nepogrešljivi član in bil nekaj let tudi kapetan jugoslovanske košarkarske reprezentance, za katero je igral kar 209-krat. Igralci AŠK Olimpije, t. i. *aškovci*, so bili pojem tedanje športne Ljubljane ter idoli in modne ikone v petdesetih letih prejšnjega stoletja. Reprezentančno kariero je Daneu sklenil leta 1970, ko je na svetovnem prvenstvu v Ljubljani osvojil prvo zlato medaljo za reprezentanco Jugoslavije. V obdobju od leta 1957 do 1970 je z Olimpijo osvojil šest naslovov državnih prvakov, z jugoslovansko reprezentanco pa si je priigral štiri medalje na evropskih in tri na svetovnih prvenstvih ter eno na olimpijskih igrah.

Ivo Daneu je v filmu predstavljen kot legenda slovenske, jugoslovanske, evropske in svetovne košarke: »Generacija, ki jo je vodil Ivo Daneu, je jugoslovansko košarko uvedla v sam vrh evropske in svetovne košarke. /.../ Bil je velika zvezda in velika avtoriteta. Vedno je zmagoval. /.../ Bil je malce čuden. Imel je svoja načela. Saj so vsi, ki so v nečem tako uspešni, malce čudni« (Vladimir Cvetković, citat iz filma). Njegovi soigralci in trenerji ga opisujejo kot »posebneža« in samosvojega človeka z izrednimi psihičnimi in fizičnimi sposobnostmi, ki je v zadnjih sekundah na največjih tekmovanjih sam odločal o izidu tekme. Strokovnjaki govorijo o njem tudi kot o začetniku moderne košarke in izumitelju nekaterih še danes aktualnih elementov košarkarske igre: »Ivo Daneu je začetnik t. i. moderne košarke. /.../ Ni šlo samo za tekmovanja, zmage, doseganja dobrih rezultatov, temveč za razvoj elementov igre, torej driblanja, premikanja

v prostoru, dinamičnega podajanja, inteligentne igre, hitrosti, raznolikost akcij itn.« (Ljubodrag Simonović, citat iz filma). Kot človek, ki je bil povsem predan svojemu športu, in izredno marljiv športnik ni znal izgubljati niti na treningih, kaj šele na tekmah. Čeprav je imel veliko – za takratne razmere bogatih – ponudb za odhod v tujino, npr. v španski Real Madrid, je do konca svoje aktivne športne kariere ostal zvest ljubljanski Olimpiji. Ves čas svoje kariere je bil tudi redno zaposlen, kar je z vidika današnjega profesionalizma v športu skoraj nepredstavljivo. Najprej je bil zaposlen v podjetju Prehrana, pozneje pa je bil tudi predstavnik Zagrebškega velesejma in prodajalec avtomobilov pri novomeški tovarni IMV. Kljub zaposlitvi je ohranjal status najboljšega košarkarja svojega časa. Tako je bil leta 1967 na svetovnem prvenstvu v urugvajskem Montevideu proglašen za najboljšega igralca prvenstva, istega leta pa tudi za najboljšega športnika Jugoslavije. Njegovih uspehov ni spregledala niti mednarodna košarkarska strokovna javnost, saj so ga leta 2007 kot prvega in do danes še edinega Slovenca sprejeli v Mednarodni košarkarski hram slavnih.

Režiser Aleš Žemlja

Aleš Žemlja, rojen leta 1975, deluje kot scenarist, režiser, asistent režije, montažer, izvršni producent in grafični oblikovalec. Njegov kratki film *Lora in njeni moški* (2000) je bil uvrščen v uradno sekcijo festivala v Motovunu (2001) in Oberhausnu (2001). Kot režiser je za TV Slovenija posnel več kot trideset oddaj, dokumentarcev in nadaljevank, režiral pa je tudi kratki animirani film *Ljubezenska znamenja* (2007).

Podnaslovi v filmu so bili prevedeni na lektoratih in študijih slovenščine na tujih univerzah v okviru projekta *Svetovni dnevi slovenskega dokumentarnega filma* v sodelovanju s Centrom za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ter Kulturnim in umetniškim programom RTV Slovenija v naslednje jezike: angleščino, češčino, hrvaščino, italijanščino, litovščino, madžarščino, makedonščino, nemščino, romunščino, slovaščino, srbsščino in španščino.